

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Teofila

Ruczyńskiego w Prątnicy

na rok szkolny 2018/2019

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więcej poprzez wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.

Jan Paweł II

(przemówienie w UNESCO z 02.06.1980 r.)

Program Wychowawczo-Profilaktyczny przyjęto na posiedzeniu Rady Pedagogicznej uchwałą nr 6/2018 dnia 13.09.2018r

Spis Treści

- I.Wprowadzenie do programu**
- II.Misja szkoły**
- III.Cele i zadania programu**
- IV.Sylwetka absolwenta**
- V.Diagnoza sytuacji wychowawczej**
- VI.Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program**
- VII.Realizacja celów i zadań**
- VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. /Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm./
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r./Dz.U. z 1991 r. nr 120, ppoz.52/.
- Ustawa z 2 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela /tekst jedn.:Dz.U. 2017 r. poz. 1189/.
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty /tekst jedn.: Dz.U. z 201. r.poz. 1943 ze zm./.
- Ustawa z 14 grudnia 201.. r. – Prawo oświatowe /Dz. U. z 2017 r. poz. 59/.
- Ustawa z 2 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jedn. Dz.U. z 201 r. poz. 487/.
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783/.
- Ustawa z 9 listopada 199 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych /tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957/.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii /Dz.U. z 2015 r. poz. 1249/.

I. Wprowadzenie do programu.

Szkolny program wychowawczy-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Teofila Ruczyńskiego w Prątnicy opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, w trudnych sytuacjach.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań ankietowych, rozmów i konsultacji z rodzicami, nauczycielami i przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego.

II. Misja szkoły

1. Dążymy do wychowania ucznia mającego świadomość, że jest człowiekiem społeczności szkolnej.
2. Uczymy wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji, uczymy żyć kulturą i tradycją narodu polskiego, jednocześnie wychowujemy w poszanowaniu kultur i wartości innych narodów.
3. Wychowujemy ucznia świadomego i odpowiedzialnego za siebie i innych, posiadającego wiedzę i umiejętności konieczne do przyszłego funkcjonowania we współczesnym świecie.
4. Zwracamy szczególną uwagę na rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy naszych uczniów.
5. Propagujemy wśród uczniów zdrowy styl życia.
6. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

III. Cele i zadania programu

1. Cel główny

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia

w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność opiekuńczą, wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ta odbywać się będzie w formie pogadanek, zajęć warsztatowych, treningów umiejętności, szkoleń, spektakli teatralnych, wycieczek, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

1. Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie mocnych stron uczniów i ich możliwości.
2. Wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw.
3. Zapobieganie negatywnym skutkom rozwoju cywilizacyjnego.
4. Promowanie zdrowego stylu życia
5. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
6. Promocja zdrowia psychicznego - działania mające na celu wzmocnienie zdrowia psychicznego, dobrego samopoczucia, poprawa jakości życia.
7. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
8. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

1. Zadania;

1. Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole.
2. Znajomość zasad ruchu drogowego.
3. Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
4. Promowanie właściwych nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej
5. Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków).
6. Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
7. Eliminowanie niebezpieczeństw związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji.

8. Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość.
9. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
10. Kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym rodzina i zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
11. Wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
12. Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej.
13. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.
14. Wzmacnianie wśród uczniów poczucia jedności z krajem. Rozwijanie poczucia przynależności do narodu i budowanie więzi emocjonalnych między Polakami.
15. Budowanie poczucia jedności narodowej i szacunku do symboli narodowych.
16. Kreowanie postaw patriotycznych.
17. Zaangażowanie uczniów do kreatywnego działania, np. przy tworzeniu gazetek szkolnych, klasowych.
18. Angażowanie uczniów do wspólnego tworzenia szkolnych przedsięwzięć (np. apeli, akademii, wieczornic, konkursów, projektów, strony www szkoły).
19. Przyjmowanie inicjatyw uczniów w zakresie organizowania uroczystości i imprez szkolnych.

IV. Sylwetka absolwenta

Uczeń kończący szkołę jest:

1. **aktywny**: posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, ciekawy świata, wykazuje się samodzielnością korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce;
2. **odpowiedzialny**: umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje i przewiduje ich konsekwencje, posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych
3. **otwarty**: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, integruje się z rówieśnikami i umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy i potrzeby innych; **jest chętny do niesienia pomocy**
4. **optymistą**: pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych, jest odporny na niepowodzenia
5. **tolerancyjny**: kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności, szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby innego człowieka,
6. **świadomy swoich praw i praw innych ludzi**: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.
7. **kulturalny**: zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia.

V. Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

1. Badań ankietowych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli.
2. Wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.
3. Wywiadu - rozmowy z rodzicami uczniów, z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi.
4. Analizy dokumentacji szkolnej: dzienniki lekcyjne (oceny uczniów), dokumentacja pedagoga szkolnego (opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej rozmowy indywidualne z uczniami).
5. Analizy stanu wychowania w szkole:
Obserwacji - w oparciu o monitoring frekwencji, zachowania uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika, realizacji programów oraz tematów profilaktycznych i wychowawczych

Sprawozdań półrocznych opracowanych przez wychowawcę.

VI. Zadania i obowiązki podmiotów realizujących program.

1) Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy i innych organizacji
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego, nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2) Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- uczestniczy w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3) Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężeniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

4) Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole zasadami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzenia kompetencji wychowawczych.

5) Zespół Wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasad usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen z zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,

- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli nauczycieli,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

6. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

7. Rodzice:

- współtworzą program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

VII. Realizacja celów i zadań

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzona będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzenie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Teofila Ruczyńskiego w Prątnicy w dniu 13.09.2018r

